

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a Mgr. Radovana Havelce, v právní věci žalobkyně: **J. V.**, zastoupena JUDr. Zdeňkem Blažkem, advokátem se sídlem Bojasova 1252/21, Praha 8, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 20. 6. 2016, č. j. 48 Af 39/2014 – 27,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Finanční úřad pro Středočeský kraj (dále jen „finanční úřad“) vyměřil žalobkyni rozhodnutím ze dne 30. 1. 2014, č. j. 535269/14/2101-24400-200870 (dále jen „rozhodnutí I. stupně“), ve smyslu § 157 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“), úrok ve výši 19 629 Kč z posečkáni úhrady daně z převodu nemovitosti. Posečkáni bylo povoleno rozhodnutím finančního úřadu ze dne 14. 12. 2011, č. j. 277234/11/057961202837. Samotná daň z převodu nemovitostí činila 69 936 Kč a příslušenství této daně 6 993 Kč. Odvolání žalobkyně žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 24. 7. 2014, č. j. 19181/14/5000-14505-711417, (dále jen „napadené rozhodnutí“). Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji usnesením ze dne 7. 10. 2014, č. j. 3 Af 35/2014 – 11, postoupil Krajskému soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) jako soudu místně příslušnému. Krajský soud žalobu rozsudkem ze dne 20. 6. 2016, č. j. 48 Af 39/2014 – 27 (dále jen „napadený rozsudek“), zamítl.

Krajský soud vyšel ve svém rozhodování z následujícího skutkového stavu: Finanční úřad v Brandýse nad Labem - Staré Boleslavi vyzval žalobkyni dne 26. 6. 2007 k podání daňového přiznání, a to v souvislosti se smlouvou o převodu nemovitostí (LV X pro obec a k. ú. L. T.) ze dne 4. 1. 2006, v níž žalobkyně figurovala jako prodávající. Zmíněný správce daně následně

vyměřil žalobkyni platebním výměrem ze dne 10. 4. 2008, č. j. 75495/08/057961/2837, daň z převodu nemovitostí s příslušenstvím v celkové výši 76 929 Kč. Žalobkyně poté opakovaně podávala žádosti o povolení posečkáni této daně a příslušenství. Poslední z rozhodnutí bylo vydáno dne 14. 12. 2011, č. j. 277234/11/057961202837, které jako konečné datum posečkáni stanovilo lhůtu do 31. 12. 2012. Žalobkyně v mezidobí (dne 26. 3. 2008) zahájila žalobou k Okresnímu soudu Praha - východ řízení o určení vlastnického práva k výše zmíněným nemovitostem. Civilní řízení ukončeno rozhodnutím odvolacího soudu dne 13. 6. 2013, č. j. 27 Co 126/2013 – 253, jímž Krajský soud v Praze rozhodl, že žalobkyně je výlučným vlastníkem předmětných nemovitostí z důvodu absolutní neplatnosti kupní smlouvy.

Finančnímu úřadu byl pravomocný rozsudek doručen dne 26. 8. 2013. Na uvedenou skutečnost reagoval finanční úřad návrhem na obnovu řízení. Dne 23. 12. 2013 podal rovněž podnět k žalovanému na prohlášení nicotnosti platebního výměru na daň z převodu nemovitostí a navazujících rozhodnutí o posečkáni daně a příslušenství. Návrh na obnovu řízení podala též žalobkyně. Žalovaný vyzněním ze dne 8. 1. 2014, č. j. 334/14/5000-14502-707045, podnět na prohlášení nicotnosti odložil, když podrobně uvedl důvody, pro které tak učinil. Rozhodnutím ze dne 25. 9. 2014, č. j. 25547/14/5000-14401-700796, zastavil řízení o návrhu na obnovu řízení o vyměření daně. Dne 30. 1. 2014 vydal finanční úřad rozhodnutí č. j. 534338/14/2101-24400-200870, kterým vyslovil, že rozhodnutí o posečkáni daně ze dne 14. 12. 2011 pozbývá účinnosti dnem 31. 12. 2012. Tentýž den vydal finanční úřad rovněž rozhodnutí I. stupně. Jak uvedeno shora, žalobkyně napadla posledně jmenované rozhodnutí odvoláním, které žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí finančního úřadu potvrdil.

Krajský soud v napadeném rozsudku za jádro žalobní argumentace označil tvrzení žalobkyně, že nedošlo-li v souladu s rozsudkem č. j. 27 Co 126/2013 – 253 k převodu nemovitostí, nevznikla jí povinnost platit vyměřenou daň, a proto nemá ani povinnost hradit úrok z posečkáni s platbou této daně. V této souvislosti krajský soud akcentoval, že argumentace žalobkyně fakticky směřuje nejen do napadeného rozhodnutí, ale též do rozhodnutí o vyměření daně samotné, jakož i všech rozhodnutí o povolení posečkáni daně a příslušenství.

Na pozadí zákonné úpravy institutu posečkáni (§ 156 a 157 daňového řádu) krajský soud uvedl, že základní podmínku představuje vyměření daňové povinnosti daňovému subjektu. Po dobu posečkáni je podle § 157 odst. 2 téhož zákona daňový subjekt povinen platit úrok, a to ve výši předepsané platebním výměrem vydaným dle § 157 odst. 3 daňového řádu. Žalobkyně přitom dle krajského soudu nezpochybnila samotné předepsání úroku z posečkané částky, či jeho výši. Nezákonost napadeného rozhodnutí odvozuje od skutečnosti, že jí nikdy nevznikla povinnost hradit daň z převodu nemovitostí. Krajský soud v této souvislosti poukázal na ustanovení § 75 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) se zdůrazněním, že rozhodnutí, která předcházela napadenému rozhodnutí, mohla být samostatně napadena žalobou. Uvedené ustanovení tak v nynějším řízení umožňuje soudní přezkum pouze ve vztahu k platebnímu výměru na úrok z posečkané částky. Naopak se nelze zabývat zákonností rozhodnutí o vyměření daně samotné.

Svůj závěr krajský soud podpořil odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2015, č. j. 6 Afs 58/2014 – 88, v němž zdejší soud vyslovil, že ve fázi přezkumu platebního výměru na úrok z posečkáni nelze brojit proti samotnému pravomocnému doměření daně, resp. správnosti předchozích rozhodnutí. Krajský soud dále doplnil odkaz na související judikaturu zaobírající se stanovením penále na daň z příjmů fyzických osob, konkrétně rozsudek ze dne 29. 5. 2008, č. j. 8 Afs 161/2006 – 93, z něhož vyvodil, že pokud nebylo pravomocné rozhodnutí ukládající daňovému subjektu zaplatit daň předepsaným způsobem zrušeno,

pokračování

nelze v žalobě proti rozhodnutí o předepsání penále k této dlužné dani úspěšně namítat, že je nezákonné proto, že daňová povinnost byla stanovena neoprávněně. Obdobně krajský soud zmínil též rozsudek zdejšího soudu ze dne 25. 1. 2012, č. j. 1 Afs 77/2011 – 91, podle nějž, „[s]kutečnost, že penále sdílí osud daně, k níž se upíná, plyne z § 58 zákona o správě daní a poplatků. To ovšem neznamená, že by se v rámci instančního či soudního přezkumu platebního výměru, jímž se sděluje předpis penále, měl příslušný správní orgán či soud zabývat zákonností rozhodnutí o vyměření daně jako předběžnou otázkou. Jako předběžnou otázku zkoumá pouze to, zda existuje pravomocné rozhodnutí o vyměření daně.“

Na pozadí citované judikatury krajský soud připomněl, že žalobkyně nijak nezpochybnila výši úroku z posečkání, nýbrž svou argumentací směřuje k tomu, že jí úrok vůbec neměl být předepsán, neboť nebyly splněny podmínky pro vyměření daně z převodu nemovitostí, přičemž proti platebnímu výměru na samotnou daň se žalobkyně nebránila žádnými opravnými prostředky. To vše za situace, kdy žaloba na určení vlastnictví (26. 3. 2008) chronologicky předchází platebnímu výměru na daň z převodu nemovitostí (10. 4. 2008). Žalobkyně tak zcela zřejmě byla již v době vydání platebního výměru na původní daň přesvědčena, že daň je vyměřena neoprávněně. Ve vztahu k platebnímu výměru na daň, stejně jako proti rozhodnutím o posečkání daně, však žalobkyně nebrojila ani ve správním řízení ani posléze žalobou ve správním soudnictví. Krajský soud opětovně zdůraznil, že nemůže překročit hranice vymezené § 75 odst. 2 s. ř. s., jestliže žalobkyně napadaná rozhodnutí mohla být předmětem samostatného soudního přezkumu.

Závěrem krajský soud vypořádal tvrzení žalobkyně, která namítala, že byla ze strany pracovníků finančního úřadu ubezpečena, že v případě jejího úspěchu ve sporu o určení vlastnictví k nemovitostem bude platební výměr na daň zrušen. Podotkl, že jde toliko o obecnou, nijak nedoloženou námitku, která jako taková nemůže založit legitimního očekávání žalobkyně, pro které by bylo možno napadené rozhodnutí žalovaného zrušit.

Krajský soud z uvedených důvodů žalobu zamítl a jako *obiter dictum* se vyslovil rovněž k otázce možnosti obnovy řízení týkajícího se samotného vyměření daně, kdy však neopomněl poznamenat, že rovněž není předmětem (nynějšího) soudního přezkumu. Uvedl, že i v situaci, kdy byla daň z převodu nemovitostí vyměřena na základě neplatného převodu (v důsledku absolutně neplatné smlouvy), není možnost domoci se v takovém případě obnovy řízení časově neomezená (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2015, č. j. 6 Afs 161/2014 – 84).

Proti napadenému rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost. Z jejího obsahu implicitně vyplývá, že tak učinila z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. V zásadě zopakovala svou žalobní argumentaci. Namítla, že i sám finanční úřad „požádal o zastavení řízení o vymáhání této daně, ale nadřízený orgán této žádosti nevyhověl“. Dále uvedla, že ji finanční úřad, když obdržel žádost o posečkání, nepoučil, že „i v případě, že bude prokázáno, že k převodu nedošlo, bude povinna platit daň“. Stejně tak ji nepoučil o lhůtách k podání žaloby „proti správnímu rozhodnutí, proti samotnému výměru“. Finanční úřad, ač měl znalost o civilním řízení, vymezil odklad placení daně pouze do určité lhůty „kterou sám vymezil“, nikoli do skončení daného řízení, „jak bylo jeho povinností“.

Stěžovatelka dále namítla, že správní orgány zamítly žádost o obnovu řízení, „všechna odvolání, všechny obranné úkony stěžovatelky, kdy však nezaujaly stanovisko k tomu, zda vůbec lze vymáhat zaplacení daně z úkonu, k němuž nikdy nedošlo“. Nevzaly přitom v úvahu, že „kdyby stěžovatelka zaplatila daň z převodu při jejím vyměření, dnes by vymáhala na státu její vrácení“. Podotkla, že stanovisko správních orgánů, že daň, u níž se projevuje, že byla vyměřena

bez právního důvodu, se nevrací, nemá oporu v zákoně. I stát je dle stěžovatelky povinen vrátit bezdůvodné obohacení.

K rozsudkům citovaným krajským soudem v napadeném rozsudku stěžovatelka uvedla, že ani jeden z nich se netýká nynějšího případu, neboť finanční úřad sám uznal neoprávněnost vyměření daně a sám požádal nadřízený orgán „o zrušení povinnosti“. Nařízený orgán mu však nevyhověl. Stěžovatelka dále namítla, že jí správní orgány „neprominuly lhůty k podání obrany“. Opětovně zdůraznila, že povinnost platit daň z převodu nemovitostí nevznikla, neboť k převodu vlastnictví nikdy nedošlo.

Ve vztahu k napadenému rozsudku namítla, že „žádný soud nemůže zaujmout stanovisko v tom směru, že občan je povinen platit daně i úroků, které nikdy platně (v souladu se zákonem) neučinil“. Krajskému soudu rovněž vytkla, že hovořil o kupní smlouvě ze dne 4. 1. 2006, kdy však předmětná smlouva uzavřena nebyla. K tomu mělo dojít až dne 9. 1. 2007. „Stěžovatelka tedy nemohla vyhovět žádosti finančního úřadu [k podání daňového přiznání] a nemohla se ani proti takovému úkonu bránit“. Pokud se tak všechna rozhodnutí týkají kupní smlouvy ze dne 4. 1. 2006, pak „se netýkají smlouvy, již prodávala stěžovatelka svoje nemovitosti manželům S.“. Již daňový výměr na daň z převodu nemovitostí je tudíž nicotný. Stěžovatelka zdůraznila, že k nicotnosti může soud přihlídnout v každé fázi řízení.

Závěrem uvedla, že „nemá titul k tomu, aby se bojila na kupujících, kteří neplatnost spáchali“. Krajskému soudu vytkla, že se nezabýval oprávněností vyměření daně, ani tím, jak napravit rozhodnutí správních orgánů, ale pouze hodnotil „formální stránku věci, a nikoliv podstatu“. Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhla „změnu napadeného rozsudku“, a to tak, že platební výměr na úrok z posečkáni a napadené rozhodnutí se ruší.

Nejvyšší správní soud vyzval stěžovatelku usnesením ze dne 3. 10. 2016, č. j. 3 Afs 153/2016 – 42, k doplnění kasační stížnosti. Stěžovatelka poté, podáním ze dne 17. 10. 2016, doplnila petit kasační stížnosti o návrh na zrušení platebního výměru na daň z převodu nemovitostí a dodala, že přes podnět finančního úřadu žalovanému ke „zrušení platebního výměru“ nadřízený orgán „pro údajné uplynutí lhůt nebyl ochoten nicotný výměr zrušit a trval na zaplacení daně“. Stejně tak z důvodu uběhnutí lhůt nebylo vyhověno jejímu návrhu na obnovu řízení. Správní orgány pak neprominuly uplynutí lhůt k odvolání či obnově řízení, ač k tomu mají oprávnění, „aniž by zdůvodnily, proč v tomto případě trvají na vymáhání neoprávněné daně“.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, v němž úvodem shrnul charakteristiku institutu posečkáni úhrady daně s odkazem na relevantní zákonnou úpravu. Zdůraznil, že platební výměr na úrok z posečkáni má všechny zákonné náležitosti rozhodnutí. O vzniku úroku z posečkáni byla přitom stěžovatelka poučena v rozhodnutích o posečkáni úhrady daně a příslušenství daně, proti kterým neuplatnila žádné opravné ani dozorčí prostředky. Rozhodnutí, která napadenému rozhodnutí předcházela, mohla přitom být samostatně napadena žalobou. Nyní může být přezkoumán pouze platební výměr na úrok z posečkáni, nikoli zákonnost platebního výměru na daň z převodu nemovitostí. Žalovaný uzavřel, že při svém rozhodování je vázán zákonem, podle něhož byly podmínky pro předepsání úroku v případě stěžovatelky naplněny. Navrhl proto kasační stížnost zamítnout.

Stěžovatelka reagovala na vyjádření žalovaného přípisem ze dne 14. 12. 2016. V něm zopakovala svou předchozí argumentaci s tím, že žalovaný nerespektuje, že se proti vyměření daně bránit nemohla, neboť čekala na pravomocný rozsudek soudu ve sporu o vlastnické právo k nemovitostem. S žalovaným rovněž nesouhlasila v tom, že se soud nemůže zabývat samotným vyměření daně, resp. jeho oprávněností, v jakékoliv fázi. „V případě

pokračování

pochybností o samotné oprávněnosti vyměření daně se musí v každém dalším řízení soud touto otázkou zabývat, neboť má povinnost zjistit materiální pravdu, tedy zjistit, zda samotný původ sankce je v souladu se zákonem“. Žalovaný se tak nevěnuje dle stěžovatelky problému, že vymáhá sankce z úkonu, „který je od počátku neplatný“.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil otázku splnění podmínek řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatelka je v řízení zastoupena advokátem a jsou splněny i obsahové náležitosti dle § 106 s. ř. s.

Následně přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud považuje shodně s krajským soudem v kontextu žalobní, resp. kasační argumentace stěžovatelky za nepochybné, že tato primárně míří na nezákonnost či nicotnost platebního výměru na daň z převodu nemovitostí. Od ní konsekventně odvozuje nezákonnost nyní přezkoumávaného platebního výměru na úrok z posečkáni. Krajský soud se v této souvislosti musel nutně vyjádřit k otázce rozsahu soudního přezkumu. Učinil tak v souvislosti s § 75 odst. 2 větou druhou s. ř. s., která stanovuje, že „[b]yl-li závažným podkladem přezkoumávaného rozhodnutí jiný úkon správního orgánu, přezkoumá soud k žalobní námitce také jeho zákonnost, není-li jím sám vázán a neumožňuje-li tento zákon žalobci napadnout takový úkon samostatnou žalobou ve správním soudnictví“. Současně krajský soud přílehavě odkázal na rozsudek zdejšího soudu č. j. 6 Afs 58/2014 – 88, který se výslovně zabývá možnostmi soudního přezkumu ve spojení s citovaným ustanovením. Nelze tak přisvědčit námitce stěžovatelky, že krajským soudem citované rozsudky nedopadají na nyní projednávaný případ. Mezi stranami pak není sporu o tom, že stěžovatelka proti platebnímu výměru na samotnou daň, stejně jako proti rozhodnutí o posečkáni s úhradou daně, neuplatnila žádné opravné prostředky.

Zdejší soud v této souvislosti považuje za potřebné zdůraznit, že přezkum v rámci správního soudnictví je ovládan zásadou dispoziční a zásadou subsidiarity. Dispoziční zásada je přitom spjata s obecnou právní zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* (práva přejí bdělým). Jinými slovy, je to především sám dotčený jednotlivec, kdo by se měl domáhat ochrany svých práv. Ačkoliv tato zásada platí primárně pro rovinu soukromoprávní, uplatní se nepochybně rovněž v oblasti ochrany veřejných subjektivních práv, tedy ve styku s veřejnou správou. Z uvedeného vyplývá, že bylo jen a pouze na stěžovatelce, aby za situace, kdy dospěla k přesvědčení, že platebním výměrem na daň z převodu nemovitosti, případně navazujícími rozhodnutími, bylo zasaženo do jejích subjektivních práv, uplatnila opravné prostředky dle daňového řádu, respektive následně žalobu ve správním soudnictví. Krajský soud v této souvislosti přílehavě podotkl, že stěžovatelka se v dané věci proti rozhodnutí o vyměření daně nikterak nebránila, a to přesto, že žalobu na určení vlastnického práva k předmětným nemovitostem podala ještě před vydáním platebního výměru na zpochybňovanou daň. Nepochybně tak již v době vydání platebního výměru musela být přesvědčena, že jí daň byla vyměřena neoprávněně.

Na tomto místě je vhodné poznamenat, že druhá ze zásad ovládajících správní soudnictví (zásada subsidiarity - viz § 5 s. ř. s.) spočívá v tom, že soudní ochrany se lze domáhat jen v těch případech, kdy navrhovatel (zde stěžovatelka) nejprve využil řádných opravných prostředků ve sféře veřejné správy. Stěžovatelka však na opravné prostředky, respektive správní žalobu, proti platebnímu výměru na samotnou daň, případně proti rozhodnutím o posečkáni s úhradou daně, zcela rezignovala a argumentaci vázící se k těmto samostatným rozhodnutím

uplatnila až v řízení proti platebnímu výměru na úrok z posečkáni. Krajský soud tedy nepochybil, jestliže v souladu s § 75 odst. 2 větou druhou s. ř. s., vyslovil, že předmětem nynějšího přezkumu je pouze platební výměr na úrok z posečkáni a nelze se tak zabývat zákonností jemu předcházejících samostatně přezkoumatelných rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud v rámci argumentace stěžovatelky nepřehlédl, že ačkoliv v určitých částech kasační stížnosti hovoří o nezákonnosti předcházejících rozhodnutí, vyslovuje zřetelně též námitku nicotnosti platebního výměru na daň z převodu nemovitosti. Termíny „*nezákonnost*“ a „*nicotnost*“ však nelze uplatňovat *promiscue*. V souladu s právní naukou se za nicotné rozhodnutí správního orgánu považuje akt, který vykazuje tak závažné vady, že vůbec není schopen vyvolat žádné právní účinky. Nicotný je tak správní akt, který trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Takovými vadami jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislusnost rozhodujícího správního orgánu, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí (k tomu viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001 – 96).

V souvislosti s nicotností rovněž platí zásada, podle které „*z něčeho nemůže nic povstat*“. Jinými slovy, pakliže je na základě nicotného „*rozhodnutí*“ vydáno navazující rozhodnutí, je i toto „*rozhodnutí*“ nicotné. Pro oblast daňového řízení je toto pravidlo výslovně zakotveno v ustanovení § 105 odst. 2 písm. c) daňového řádu, které uvádí, že „*nicotné je rozhodnutí, pokud je vydáno na základě jiného nicotného rozhodnutí vydaného správcem daně*“. Stěžovatelce tak lze v dílčím rozsahu dát za pravdu v tom, že v případě nicotnosti platebního výměru na daň by bylo nutné k této skutečnosti přihlídnout. Stěžovatelka v uvedeném kontextu poukázala též na skutečnost, že sám finanční úřad podal dne 23. 12. 2013 podnět žalovanému na prohlášení nicotnosti platebního výměru na daň z převodu nemovitostí. Jak zmíněno shora, žalovaný podnět vyrozuměním ze dne 8. 1. 2014 odložil, přičemž podrobně uvedl důvody, pro které tak učinil. Tuto skutečnost také žalovaný reflektoval na třetí straně napadeného rozhodnutí. Poukaz na nicotnost následně přenesla stěžovatelka i do žaloby, avšak krajský soud v kontextu absolutní neplatnosti smlouvy odkázal na obnovu řízení, která však rovněž nebyla předmětem jím přezkoumávaného rozhodnutí. Krajský soud tedy rovněž nedospěl k závěru, že by platební výměr na daň z převodu nemovitostí byl nicotný.

Zdejší soud k otázce možné nicotnosti platebního výměru na daň uvádí následující. Platební výměr byl vydán dne 10. 4. 2008, tedy za působnosti zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“), který byl s účinností od 1. 1. 2011 nahrazen daňovým řádem. V souladu s § 264 odst. 9 daňového řádu platí, že u rozhodnutí vydaného do dne nabytí účinnosti tohoto zákona lze osvědčit neplatnost (ZSDP pojem „*nicotnosti*“ neznal) podle dosavadních právních předpisů, pouze pokud jsou současně splněny podmínky pro nicotnost rozhodnutí podle daňového řádu. Jinými slovy by současně musely být naplněny podmínky § 32 odst. 7 ZSDP a § 105 daňového řádu. Nejvyšší správní soud ověřil, že platební výměr na daň obsahuje všechny náležitosti předepsané ustanovením § 32 ZSDP. Z perspektivy daňového řádu pak platí, že platební výměr byl vydán v souladu se zákonem č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů (s účinností od 1. 1. 2013 nahrazen zákonem č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky). Není tak naplněn ani důvod nicotnosti podle § 105 odst. 2 písm. a) daňového řádu. Z obsahu platebního výměru současně nevyplývá nic, co by svědčilo, že trpí vadami, jež by jej činily zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným [písm. b) téhož ustanovení]. Nic nenasvědčuje jeho neurčitosti, výrok

pokračování

a odůvodnění nejsou ve vzájemném rozporu, povinnost uhradit daň je ukládána existujícímu subjektu (k tomu viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2008, čj. 8 Afs 78/2006 – 74) a ukládaná povinnost jistě nesměruje k protiprávnímu či dokonce trestnému jednání. Důvod nicotnost zakotvený pod písm. c) daňového řádu pak v projednávaném případě rovněž není naplněn. K námitce stěžovatelky, že platební výměr navazuje na kupní smlouvu ze dne 4. 1. 2006, ačkoliv podle stěžovatelky byla kupní smlouva uzavřena ve skutečnosti až dne 9. 1. 2007 nemá oporu ve správním spise. V něm je naopak obsažena kupní smlouva na dotčené nemovitosti uzavřená mezi stěžovatelkou na straně jedné a K. a P. S. na straně druhé ze dne 4. 1. 2006.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů dospěl k závěru, že platební výměr netrpí namítanou nicotností, jež by následně měla důsledky do navazujících rozhodnutí, tedy i napadeného rozhodnutí.

Ve spojení s nyní projednávaným rozhodnutím zdejší soud dospěl shodně s krajským soudem k závěru, že stěžovatelka žalobní argumentací, kterou následně přebrala do kasační stížnosti, nesměruje *a priori* do platebního výměru na úrok z posečkáni daně jako takového. Argumentace o nezákonnosti, resp. nicotnosti řečeného platebního výměru odvozuje od domnělé nicotnosti platebního výměru na daň z převodu nemovitostí. V této otázce dospěl zdejší soud k závěru, že nicotnost posledně jmenovaného platebního výměru nebyla dána a nemohla tak založit nicotnost nyní přezkoumávaného platebního výměru na úrok z posečkáni. Tím Nejvyšší správní soud nijak nehodnotí otázku jeho (ne)zákonnosti, neboť ta nemohla být předmětem nynějšího řízení. Ohledně argumentace stěžovatelky směřující právě do nezákonnosti rozhodnutí předcházejících nyní napadenému rozhodnutí je tak třeba shodně s krajským soudem uzavřít, že v souladu s § 75 odst. 2 větou druhou s. ř. s. směřuje mimo rámec nynějšího soudního řízení. Tvrzení stěžovatelky, že se proti platebnímu výměru na samotnou daň nemohla bránit, neboť čekala na pravomocný rozsudek o určení vlastnického práva k nemovitostem, nemá zákonnou oporu. Stěžovatelce nic nebránilo podat opravné prostředky proti platebnímu výměru na daň z převodu nemovitostí v rámci správního řízení a následně i správní žalobu. Skutečnost, že tak neučinila, může jít v souladu se zásadou *vigilantibus iura* pouze k její tíži.

Nejvyšší správní soud v důsledku výše uvedeného neshledal kasační námitky stěžovatelky důvodnými. Kasační stížnost proto v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud dle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by náleželo procesně úspěšnému žalovanému, kterému však v řízení o kasační stížnosti nevznikly náklady nad rámec jeho úřední činnosti. Z uvedených důvodů proto tento soud náhradu nákladů řízení nepřiznal žádnému z účastníků.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. května 2017

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu